

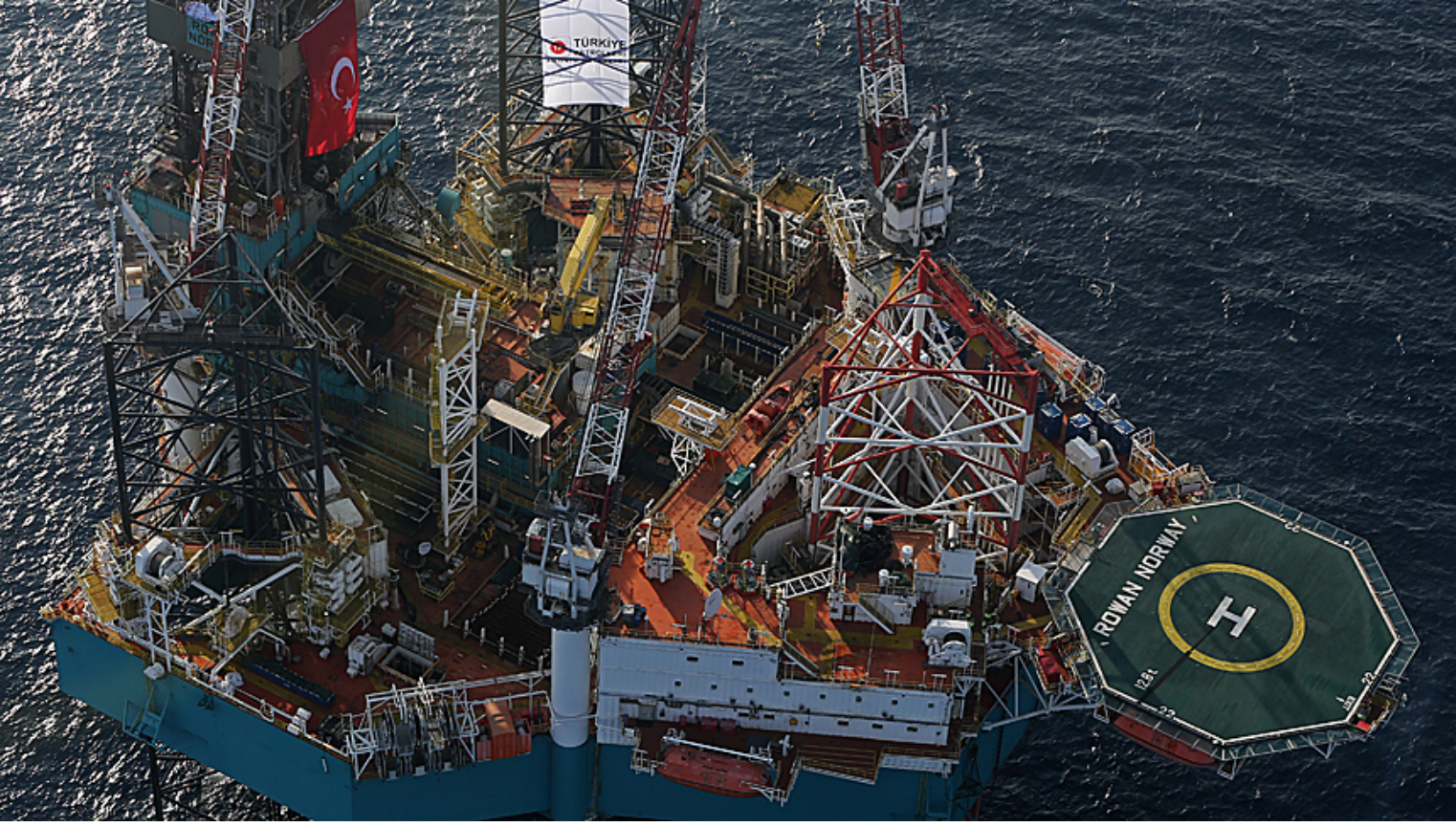
Sur'da Su Kanalı ve Tünel Bulundu

Diyarbakır'ın “kalbi” olarak nitelendirilen tarihi Sur ilçesindeki 5 bin yıllık Amida Höyük'te kazı çalışmasında höyüğün içinden geçen, yüzyıllardır su akan kanal ve kanala ulaşan tünel tespit edildi. - 12.11.2018

ÖZGÜR AYAYDIN - Hurri-Mitanniler, Urartular, Persler, Romalılar, Emeviler, Abbasiler, Mervaniler, Selçuklular ve Artukluların da aralarında yer aldığı birçok medeniyete ev sahipliği yapan Amida Höyük'te başta Artuklu Sarayı olmak üzere tüm değerlerin ortaya çıkarılması için Dicle Üniversitesi (DÜ) Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İrfan Yıldız başkanlığında başlatılan kazı çalışmaları sürüyor.

Prof. Dr. Yıldız, AA muhabirine yaptığı açıklamada, höyükte 1962 yılında yapılan ilk arkeolojik kazıda Artuklu Hükümdarı Melik Salih Nasıreddin Mahmud (1200-1222) dönemine ait sarayın temelleri ile renkli taş ve cam küplerden oluşan mozaik süslemelerin ortaya çıkarıldığını anımsattı.

Bölgenin askeri alanda yer alması ve mülkiyetinin belediyeye ait olması dolayısıyla höyükte o tarihten bu yana kazı yapılamadığını aktaran Yıldız, Kültür ve Turizm Bakanlığının kararıyla yaklaşık 2 ay önce kazıya başladıklarını hatırlattı.

Önü kapandığı için fark edilmemiş

Çalışmalar sırasında İçkale girişinin kuzeybatı tarafında höyüğün içinden geçen bir su kanalı ve kanala ulaşan tünel tespit ettiklerini ifade eden Yıldız, varlığı bilinen bu tünelin önünün kapalı olması dolayısıyla fark edilmediğini dile getirdi.

Kaynaklarda ve seyyahların notlarında İçkale'de büyük bir su kaynağının varlığından bahsedildiğine işaret eden Yıldız, bu suyun Artuklular döneminde muhtemelen İslam alimi El-Cezeri'nin yaptığı suyu yukarı çıkaran sistemle Artuklu Sarayı'na ulaştırıldığını tahmin ettiklerini aktardı.

Yıldız, sarayın eyvanında bulunan selsebil, havuz ve doğudaki hamam kalıntısı ile kazıdan çıkan su künklerinin Artuklu Sarayı'na su çıkarıldığının kanıtı olduğunu vurguladı.

“Çalışmalarda kanalın özelliği detaylı ortaya çıkarılır”

İçkale'deki Hz. Süleyman Camisi ile çevredeki birkaç mahalleye de buradan su verildiğini anlatan Yıldız, şöyle konuştu:

“Tünelin uzunluğu yaklaşık 30 metre ama su kanalının uzunluğunun ne kadar olduğunu bilmiyoruz. Çalışmalarda kanalın özelliği detaylı olarak ortaya çıkarılır. Şu anki kazı daha

çok Artuklu Sarayı çalışmalarını kapsadığı için kanalda ve tünelde sadece tespit çalışması yaptık.”

Prof. Dr. Yıldız, Artuklular döneminde bilim ve kültür merkezi olarak kullanılan sarayda ünlü İslam alimi El-Cezeri'nin bugünkü otomasyon sistemleri, sibernetik ve robot biliminin öncü çalışmalarını gerçekleştirdiğini söyledi.

Yıldız, höyüğün içerisinde yer aldığı İçkale'nin Anadolu'da Müslümanlığın başladığı ilk yerlerden biri olduğunu, kentin fethi sırasında 27 sahabenin şehit düştüğünü kaydetti.

İçkale surlarını Kanuni yaptırdı

İçkale'yi çevreleyen surun Kanuni Sultan Süleyman döneminde yapıldığını belirten Yıldız, Kanuni'nin Irak seferinden dönerken bir süre Diyarbakır'da konakladığını aktardı.

Artuklu Sarayı'nı koruyan surların Roma döneminde inşa edildiğini ifade eden Yıldız, “1527 yılında Kanuni Diyarbakır'a gelince onun emriyle bugünkü İçkale'yi çevreleyen surlar yapılıyor. Kanuni Sultan Süleyman'ın surları burada yaptırması Diyarbakır'a verdiği önemin göstergesidir.” dedi.

Yıldız, Kültür ve Turizm Bakanlığının kazıya büyük önem verdiğini vurgulayarak, çalışmalara destek veren Diyarbakır Valiliği ve Büyükşehir Belediyesine teşekkür etti.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA